

Տեղական ծրագրերին նեցուկ կանգնելու սկզբունքով

Չինիշյան ծրագիրը գործողության մեջ

«Մեր հիմնական նպատակն է բարոյական և ֆինանսական օժանդակությամբ նեցուկ կանգնել կարիքավորների անհնարաբեր վիճակներին», հայտարարեցին խմբագրություն այցելած ամերիկացի համայնքի ծանայվածու հարզված հասարակական գործիչ, դոկտորանտի անոթադասարանական խնդիրներով զբաղվող Գարաջոյան հիմնադրամի սեփականատեր խորհրդի անդամ, գիտնական մանկավարժ Գրիգորյանը։ Բերկուրի Ավաճյանն ու իր գործընկերներին ամերիկացի Ջիմ Քանոն հարցրեց, որովհետև ներկայացրեցին նաև ամերիկյան Պրեսիդենտական (ԱՎԵՍԱՐԱՆ) ելեկտրոն վարչական սեփականությանը հանձնված Ջիմիչյանի հիմնադրամի ստեղծված ծրագիրը։

Գործի հայտնի վաճառական, բնիկ այնքանիցի վարդան Ջիմիչյանը ծնողների հիշատակին նվիրված իր կյանքում ցանկություն է հայտնել Միջին Արևելքի կարիքավորներին բարոյական և նյութական օժանդակություն ցուցաբերել։ Խորհրդային Միությանը մաս կազմելու հետևանքով Չայասանն այդ ժամանակ դուրս է մնացել այդ ծիրից։ Այժմ այդ ծրագիրն սկսել է իրագործվել նաև Չայասանում։ ԱՄՆ-ի Պրեսիդենտական ելեկտրոն լուսավորչությունը և Ֆոնդի կոմիտեի օգնությամբ խորհրդային կոմիտեի միջոցով, որոնց անդամներից էր Ջիմիչյանը, որոնց անդամներից էր Ջիմիչյանը, իսկ երկուսը՝ այդ ելեկտրոն ներկայացուցիչներ։

Միացյալ Նահանգների խորհրդային կոմիտեի ներկա նախագահն է Չայր Կիրակոս Չոփուրյանը, փոխնախագահն է Գրիգորյանը, փոխնախագահն է Գրիգորյանը։ Բերկուրի Ավաճյանը, անդամներից են Էդվարդ Շանճիկյանը (որ 15 տարեկան կոմիտեի նախագահն է եղել), Դեն Ռիչիցը և Գրիգորյանը։ Գործադիր սեփական է Պեգի Շոմասը։ 70 տարեկան Բարբարանի սկզբներից, կապի համայնքում, կոմիտեի իր գործունեությունը ծավալել է Միջին Արևելքում, Կիրակոսի անունով, իրանում, Սիստանում և Երուսաղեմում։ Երանի միջոցով ստացվել են տեղական համայնքների առանձին հասարակություններով։ Ֆինանսներ են տրամադրվում խորհրդային մարմիններ, որոնք ուսումնասիրելով համայնքը, որոշել են, թե ինչ ծրագիր կարելի է ծավալել։ Եժեժ ամենուրեք դրվել է ոչ թե առանձին անհատների օգնելու, այլ համայնքի զարգացման ընդհանուր ծրագրերի վրա, այնպես որ երկրերից այդ ծրագրերը տարբեր բնույթ են կրել։ Կարևորն այն է, շեշտեցին մեր գործակիցները, որ համայնքին օժանդակություն ցուցաբերելի առանց կրոնական կամ փոստական դասկանելության իսրայելականության։ Այն ժամանակ ժողովրդին է կարողի կական, էլ առաջնական, էլ ավելաբանական ելեկտրոնների, ինչպես նաև հայկական անհնարական կուսակցությունների ներկայացուցիչներին։ Ամենահետադեմներն այն է, որ ուսումնասիրություններ անցկացնելուց հետո, տեղական կոմիտեիները

ԼՍՄԿ ԿՄՔԱԳՐՈՒԹՅԱՆԸ

«Շամիրամ», փոխիր անունդ կամ ազգը»

Երբ առաջին անգամ կարդացի «Շամիրամ» մասին, դա ընդամենը անհեթեթության մի կայծ համարեցի, կարծեցի, թե ժողովրդի կողմից մի փոքր «հո» (իսկ այս եղանակով ծամանակին) է կհանգի այն։ Բայց արի ու թե, որ չհանգավ, ավելին, ազգի դասի այդ ստանդարտին այսօր «զեղեցկացրեց» 33 Ազգային ժողովը։ Դա առցանց է առաջին հերթին հայ զգամարդկանց լավագույն մասին... Ես, որդես Չայասանի Գործադիր կոմիտեի է ոչ թե «համարձակության» փողոտային, ինձ քույր եմ չալիս հիշեցնել ձեզ, դա ինչու է այնքան, որ Ազգային ժողովը զեղեցիկ կլինի իր մեկերով և իմաստունությամբ։

Քաղաքական ի՞նչ իմաստուն միտ կարող են ունենալ հասարակական փողոտային կազմակերպության անդամները, որոնք նույնիսկ չեն հասկանում, որ անունը խոսում է ոչ միայն նյութական, այլև նյութական

հասնելու ծանաղարհների մասին։ Ո՞վ էր Շամիրամը։ Կառուցող, շինող... ինչպես արտասահայելացի կազմակերպության առաջատարները հեռուստատեսությամբ։

Շամիրամն առաջնական գահին բազմեց արյունոտ ձեռքերով, իր երկիրը հզորացնելու համար ընտրեց հարեան երկրները ստորացնելու խարդախները ու ազդեցիկ ծանաղարհները։

Ո՞չ, փրհսոնյա հայ կինը իր երկիրը բեռնակցելու ու հզորացնելու համար այդպիսի անդամակերպեր ծանաղարհներ չի ընտրի։ Մենք ազնիվ ու խաղաղաբար դավաճանի սեր ենք։ Գայ կնոջ սկզբունքները Շամիրամի սկզբունքները չեն։

Ես համարում եմ այդ կազմակերպությանը և նրա հովանավորներին «մոլորյալ որդի» և, համուն հայության դասակարգ, կոյ են անում։

Փոխիր անունդ կամ ազգը։

Ասված է երեխաների համար, ովքեր, ուս երեսուրդին, գործ են խաղաղությունը սրբի գնահատելու քննարկությունից։ «Մի քայլից հայելին, երբ հեղ զոր չի գալիս Բո խոսակցան արտադրանք», սակայն ասված է ոչ նրանց համար, ովքեր ամենայն հավանականությամբ երբևէ հայելուն չեն նայում։ «Հայաստանի Հանրապետություն» թերթը, որը հուլիսի 27-ի իր համարում գաղտնիության չափ ճիշտ մի ծանուցանք է տպագրել սոցիալ հեղինակությանը, որովհետև հավանականությամբ, դասկանում է նրանց բոլին, ովքեր սովոր են քայլել այն հայելիները, որոնք արտադրում են նրանց իսկ անկազմակերպվածությունը, դանդաղությունը, իրադրություններին օղորտակված անհավանական օղորտակված անհավանական դարձած անկարողությունը։

«Մենք չուն ամիս հանդուրձեցինք «Կահրամ Արաջանյանի կառուցվածք», գրում է թերթը։ Չնայած կործան

բիտերի սարսիլի սակ, Երանյանի լավ խեղճ ոլորտներում դարձրել կատարել, ու հաղթողներն հողին հանձնել խեղճ հարազատներին ու ընկերներին, այսօր ավելի քան, քան որի որեւէ մեկը հանգստի կարիք ունեն։ Բայց նրան արտադրանքի չեն մատնում հանգստի մասին, Երանյանը կամ են որ ու գլեխ աշխատիլին հասցնել ձեզ համար օգտակար լրատվություն։ Նոյասակը մեկն է հարցազանակ նաև զարգացող հասարակական ճակատում, որի հաջողությունը քան համախառնի կարևոր է լինում։

«Կառուցվածք» ես մեկը Այսօր հանրամատչելի գրքում դաստիարակված է անդորրը։ Երանյանը, նրան լեզու դարձրալու համարաչափությամբ այս դրսյաններում հայ լրագրողների դարձրել, ին կարծիքով, ԼՂՀ տնտեսականության, նրա սենտորության վերականգնման ակտիվ ֆառգություն է։ Երբ լրագրող ԼՂՀ կառավարության 100 օրը, ինձ հաջողվեց ԼՂՀ-ի կառավարությանը անհնարաբեր օրհնակ վարչապետ Էդուարդ Պետրոսյանի

ղիվ 12 անգամ հերկել են իմ չափանդար անհայտ ոճով գրված լրատվությունը արդիականության գրուս։ Խիճիկներն Չեչենիա ուղարկելու մասին։ Կառուցվածքի Լ. որ ինքը Չեչենիա-ղին է վերադարձվել Գործում մաս մղված մարտերի արդիականացիների մասնակցությամբ «հայկական արքայազններ» հաստատված վաստը։ Հասկանում են, որ լրատվական ֆառգակաճարությունը ես «ՀՀ»-ն իրաւամբ ու ճամազմորեն հակառակ հասկացություններ են։ Այնուամենայնիվ, առաջարկում եմ չլիսակալել, որով միայնակ չեմ ձեռ «հանդուրձեցվածություն» մեջ։

Ես ինձ անվտանգիկ չեմ համարում։ Չի լինի «Կահրամ Արաջանյան» կլինի Պոպոս Պետրոսյանը։ Տխրելու առիթ է չալիս այն, որ կոլորդիտայան արցունքներ քաղիկով Կարաբաղի մասին, թերթ չի կարողանում դրական, կայուն վերաբերմունք մտակել ԼՂՀ դեկալարության համար օգտակար նյութերի նկատմամբ։ Մի՞թե «Կահրամ Արաջանյանն է մե-

Երբ լուսակալան թերթում չկա լուսակալան մտածելակերպ

նի գրագիտությանը, իմ գործընկերները անհայտ քառ են ընտել։ «Կառուցվածք» ասելով նրանք ուս երեսուրդին նկատի են ունենել «ՀՀ»-ն ամենաօղորտակ, ամենաստեղծակ, ամենաքննադատ, հետադարձ և համարաչափությունում լավագույն թերթը ժամանակի իր անկեղծ գանձությունը։ Առկա զի ընթերցողը համոզվի դրանում, կբերեն այնպես կոչված «հասարակական» միայն երկու օրինակ։

Ասելով անկեղծ մեկուսացում դառնում է թուր վարձկան Արիկա Յոմախյանը, որը գերի է վերցվել Երեւանի գնդի մարտիկների կողմից Կարաբաղի ոլորտում մղված մարտերի ժամանակ Կարաբաղյան կողմը, որն անընդհատ ողորմ էր հակամարտությանը Թուրքիայի մասնակցության մասին, ի վերջո հնարավորություն ստացավ աղագրողելու իր հավաստումները։ Օրենս ԼՂՀ արգելած նախարարությունը դիմել է Մոսկվայում Թուրքիայի դեսպանությանը արտադրելով հաստատված Յոմախյանի մասին սխալներ, սակայն թուրական դեսպանությունը ակնհայտորեն խոստովանելով արժանիք, ձեռնարկ է մնացել դասակարգելու։ Այնուամենայնիվ, մի քանի օր հետո Կարմիր խաչի ներկայացուցիչներ Անկարայից Ասելովանյան են հասցրել Յոմախյանի անտուրաժը։ Անկարայից Ասելովանյանը անտուրաժը իր հակամարտությանը Թուրքիայի անվտանգության մասնակցությունը։ Մի քանի ժամ զննելով ԼՂՀ դասակարգություն, ԱՄՊԿ-ում, համարաչափության տարբեր մեկուսացումներում, գրի առնելով թուր, աշխատ, ուկրաինացի և նուս վարձկանների ցուցումները, ձեռագրելով նյութի ծեսը և համաձայնեցնելով համադասարանական արձանների հետ, հեռախոսազանգում են երեսուն, որովհետև իմ թերթը ստաչիլը տպագրի այդ լրատվությունը։ Ի դրսյանսան լուսն են հետևյալը։ «Ժամանակ չկա, գնում ենք Պետան հանգստանալու»։ Մինչդեռ մի քանի օր արդարականներ Մոսկվայից մինչեւ երեսուն, հաղորդում են այդ մասին, բայց «ՀՀ»-ից։

Ես չստանալիս չեմ, բնավ էլ չեմ առաջարկում հրամարել հանգստից, ես հավանաբար Կարաբաղի լրագրողները որ սարիներ Երանյանի մասնակցել են բազմաթիվ իյուժի հանրահավանների, ուսական հաստակ նշանակության ցուցանելի հետ փոքրային մարտերի, արդիականական օժանդակ հասարակությանը քննարկապից մասնակցել մասնակց գործողություններին և շեղվել շեղված վազելով Ասելովանյանի վրա քաղաքական հարցադրված ավիստությունի և իր

հետ։ Նյութը Եսայ ուղարկում եմ «ՀՀ»։ Անցնում է մեկ Եսայ, երկուրդը, երրորդը։ Կառավարության 100 օրը դառնում է 120, 120-ը 150, իսկ նյութը թերթի կշեռում չկա ու չկա։ 152-րդ օրը վերադառնա իրավաբան լուսն է ծանում, բայց արդեն ռեզուցավ։ Կարաբաղում իրականացվող բարեփոխումների մասին արդեն վարդը են գրել մյուս թերթերը։

«Մենք հանդուրձել ենք Կահրամ Արաջանյանի նյութերի ոլորտներում դառնում է թուր վարձկանը, որովհետև ենք նրա նախարարությունները և ոճը», Երանյանը է արտաստեղծակցել թերթը։ Չեմ ցանկանում խոսել իմ նյութերի ոլորտներում մակարդակից։ Միջոց մտաւում եմ, որ բարձր ոլորտներում կոչվի դրսեւորում ոչ թաւն նորություններն է Պոլիչիենի գաղտնիների հրատարակումն է։ Ըստ երեսուրդին, իմ ոլորտներում ցածր մակարդակի լուրջ վաստակը դարձավ ինձ «ՀՀ» աշխատանքի իրավիճակում։

Իմ անհուսալիորեն կորցրած մակարդակը այնուամենայնիվ «հանդուրձում» դարձրելով անհեթեթակցի թիվն են դասակարգում «Մոսկովայի նախագիտ»։ «Նեկավախոսա զագեսան», «Սեզոնայան», «Լե նուվել դ'Արմենի», մի քանի ամերիկյան դարձրականներ, «Ազատություն» ռադիոկայանը, «Ինտերֆոն», Ֆինլանդիայի հեռուստատեսությունը, «Ռոյթեր» և իմ համաս անձր անհեթեթակցի հանդուրձող զանգվածային լրատվության այլ միջոցներ։ Իմ վարձկան դարձրականներն ու գործակալություններն, անհեթեթ, զիջում են «ՀՀ»-ին գրագիտության առումով։ Բայց դա չէ կարևոր։ Ամենաստեղծակցի այն է, որ տարբեր երկրներ մի քանի դարձրականներ ևս այսօր Երանյանի կամ էլի «հանդուրձել» ինձ։ Մտալի չեմ բանավիճել նաև նախարարությունների Երանյանի մասին։ Ես դառնում եմ «ՀՀ»-ում հրատարակված բոլոր հոդվածների ձեռագրերը։ «ՀՀ»-ի համարակալական բարոյակարության մտազկուս ցաստակներին առաջարկում եմ վերահրատարակել մի քանի ձեռագրեր ևս արդեն իրադարձված նրանց տարբերակը, որովհետև ընթերցողը համոզվի, որ նյութում ոչ մի բան չի ուղղվել։

Ինչ վերաբերում է ոճին, աղա ես իմ հարգարժան գործընկերների քույրակցությանը փոքր ինչ կլինեն նրանց հետ։ Պարտաճի, երանիկ եմ հավաստեցնել ձեզ, որ դու առաջինը չեմ «հանդուրձում» իմ ոճը։ Կուր չախտակալանց քան համախոսներ ունեմ Արդիանում, ի դեմս այդ ոլորտային նախագահի, արգելածախարհի, դաստիարակության նախարարության դեկալարների, Բախիլի ուղիղի մեկնարկներով, որոնք ու-

ղավոր, որ «ՀՀ»-ն չկամուրյանը է տղագրում Կարաբաղում իրագործվող սենսաթկան բարեփոխումների մասին նյութերը։ Մի՞թե Կահրամ Արաջանյանի մեղքն է, որ «ՀՀ»-ն չի ցանկանում առաջ անցնել այլ դարձրականները դարձրական ընտանիկայի մակալի առումով։ Արդյո՞ք Կահրամ Արաջանյանի մեղքն է, որ «ՀՀ»-ն ոչ մի կերպ չի կարողանում աշխատել «Ազգ» օրաթերթի ժամանակում և ընտելանալ նրանից օրական մի քանի լրատվություն ստանալու։ Կամ Կահրամ Արաջանյանն է մեղավոր, որ ՀՀ-ն զերադատում է օղորտակությունն առումով ֆառց գալ այլ դարձրականների ոլորտից։ Պարտաճի, մի չախտակցներ իմ հնարավորությունները, հավասարադաս նաև մի վերագրել ինձ ոչ հաստակ հասկություններ կորսություն և այլն։

Ես իմ վերջին խոստովողը։ Պարտաճի, մի փորձե՛ք ֆառգակալանցներ մեր բանավիճելու և ինձ ներկայացնելու ողորտ ընդլիմսարականի։ Իմ կուսակցությունը ամենից առաջ ստող դաստակալությունն է։ Համարաչափական այնուամենայնիվ ֆառգակալանցները, որ համայնքում կարգավորվել է վերաբերվում Հայաստանի և Կարաբաղի դեկալարությանը, որոնք ձեռն ու հավասարակալված ֆառգակալանություն վարելով, կարողացան, չնայած բոլոր ցնցումներին, առաջնակ մեր հաջողությունների գլխավոր երաշխիքը ներին կայունությունը։ Կարճ ասած, ձեզ հետ իմ ամբողջ բանավիճել հանգում է նրան, որ դու ոչ բանավիճելու ակտիվ եմ լուսարանում և ֆառգում այդ հաջողությունները, մեր իշխանությունների ազատակալությունը և ժողովրդավարությունը։

Ե՛հե՛ս ասած, այն տղավորությունն էր ստեղծված, որ դուր ղիսակալան եմ ձայնողում մեզ համար Երանյան լրատվությունների հրատարակումը, որովհետև ընթերցողներին մեջ խոսքությունում դասկարգում ստեղծել երկու համարաչափությունների դեկալարների սենսաթկան ու ֆառգակալան ձեռնարկումների մասին։ Այլ բացատրություն, կներե՛ք, ես չեմ զգում։

Այնուամենայնիվ, ես ոչ մի չարամություն չունեմ «ՀՀ»-ի իմ նախկին գործընկերների նկատմամբ, որոնցից Երանյանի հանդեպ ես Երանյանում է անկեղծ հարգանք արձակել։ Մեր հայ լրագրողներին առաջ այսօր ավելի բարձր նդասակներ, ավելի կարևոր խնդիրներ են կանգնած, քան անձնական հաշիվներ մարելը զանգվածային լրատվության միջոցներում։

Տարգանքներով
Կահրամ Արաջանյան
(Բարեբախտաբար արդեն
«Ազգի» քողակից)

Հայորդյաց սներ

Պր. Միրզախանյան, ինչ կասարվեց Հայաստանում բնակչության մասնակցության մասնակցի և դասնիցի հետ:

Ընտրությունների բնագրի բացահայտումը դարձնում էր նախապայմանական փուլով: Որոշում կարևորագույն հանգամանակ էր կառուցման համար: Ես կառուցման համար մասնակցության և սեղանատանի հանձնաժողովների ձևավորումը մի բարձր ընդդիմադիր կուսակցությունների չգրանցելու խնդիր (վերջինով իշխանությունները հանձնաժողովներում ստացան բացառական գերակշռություն): Ընտրական հանձնաժողովներում իշխանություններին ձևեցնում նախագահներ նշանակելը ԿԸՀ ի կողմից, բազմաթիվ դասակարգում:

ՀՈՒՄԻՆ:
Մեր կուսակցության գնահատականով, ընդդիմությունը ես ինքն անհրաժեշտ կազմակերպված չլինում էր, այն դեպքում, երբ իշխող խմբակցությունը մոտիկագույն էր հայաստանի լուսավորության: Այսօր ՀՈՒՄԻՆ-ը այն ուժը չի ներկայացնում Հայաստանում, որովհետև աղանակները բնակչությանը անցկացնում:

- Դուք, որպես միակ գործող ավանդական կուսակցության ղեկավար, ինչպե՞ս կրճատե՞ք ամենաուսուցանելի «Շտաբներ» կազմակերպության հարցառումը:

- Խնդրում եմ հարգել իմ կուսակցությունը և այդ հարցը մի ակն ինձ:

- Օրենքի անկասարտության հետևանքով արդյո՞ք Ազգային ժողովը հետազոտում դատախազների չի՞ գնա:

փողոցային արձանագրությունները մի կողմ դնենք, կենտրոնի, որ նույն այդ բաները գրում է «Հայր»-ը: Մա կայն ես դա համարում եմ բնական երևույթ, բեռնա՝ Դավիթ Կարախանյանի օգնությամբ «բացահայտում» եմ կենսագրության ինձ անհայտ էլքեր: ՀՈՒՄԻՆ իր հաստատում սեղանի Հայաստանի հասարակական կազմակերպության կազմում, շուրջիկ լուրջ կառույցների և այն մասով, որ սեղանի եմ: Մեզ համար առաջին խնդիրն այն է, որ Հայաստանը լինի ժողովրդավարական տիպի, իսկ երկրորդ հարցն այն է, որ ՀՈՒՄԻՆ զու իշխանության: Արդյո՞ք երջանակով նկատվել է մի փոփոխություն երևույթ բոլոր դասերում են ռամկավար, ազատական, ինչպես նաև մի նոր արժանատի:

ՀԱՐՑԱԴՐՈՒՅՑ

Ուրբեն Միրզախանյան. «Այն, ինչ կասարվեց հուլիսի 5-ին՝ ժողովրդի մեջ կարող է ստանել հավասար ընտրություն երևույթի նկատմամբ»

Երջան ստորան գործակալության բարակից Կարգուի Բաղիկյանի հարցերին պատասխանում է Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցության անկախ Ուրբեն Միրզախանյանը:

Երբ ընկառնումների չգրանցելու փաստը Կարգուի է նեղ, որ ՀՀԿ-ն այն ոչ մի դասակարգում չի անցնում: Բայց մեծվողների բնույթն են մի բարձր կուսակցությունների ներկայացուցիչներ, անկախ դասակարգումներ, որոնց հնարավորությունները, բայց մեր գնահատականի, բավականին որոշակի են եղել: Ես մասնավորապես կենի թիվ 13 ընտրատարածը, որտեղ 14 ընկառնումների չեն գրանցվել 10-ը (դա Արա Մահակյանի ընտրատարածն է): Մեր կուսակցության որոշ անդամների միանգամայն ձևական դասակարգումը հանցանքի գրանցում է: Օրինակ, Ամալի Տոնոյանը, որը առաջադրվել է Գյումրիում և որի մրցակիցն էր Անդրանիկ Քոչարյանը ուներ լուրջ հնարավորություններ: Մեր կուսակցության մեկ այլ ներկայացուցիչ Գևորգ Փրոմյանի ընկառնումը չի հանվել գրանցումից միայն այն դասակարգումով, որ մի բարձր հասցեներում «Գրանցել» փոխանեն գուցակում գրված էր եղել «փողոց»: Ըստ անձնագրերի, կասկած հայտնեցին որոշ ստորագրությունների համար, որ իր կողմ են, այդ բնույթն են նրա կնոջ ստորագրությունը և նույնիսկ չլինում անձնական, որ հասցեները նույնն են: Երբ համանամության եմ դնում համանամական կարգով անցած կուսակցությունների բովանդակ ցուցակները, աղա ժամանակ եմ, որ գտնանք չեն համարվում վերջնական բովանդակ: Մեր դիտարկումները ցույց են տալիս, որ չկա մի ընտրատարած, որ բոլոր ճշգրտներ համարվեն: Փաստն էր որովհետև ընտրություն անցած կեղծարարություն մեջ չի դառնում: Իսկ ինչպե՞ս է կարելի քանակը... Ըստ գործարարների են սվել գնվողներին, ու մանկ ֆեարիկ են մի ֆանի անցած: Ուսիվանությունը, բանակը, իշխանության ժողովան մարմինները ճեղքում են գործադրել ընտրությունի կամի վրա:

Մտախոհում է այլ հանգամանակ, արդյո՞ք հուլիսի 5-ի ընտրությունում մի ֆայն ևս չկասարեցին ժողովրդավարության ճանապարհից: ՀՈՒՄԻՆ ի մտախոհությունը Հայաստանում ժողովրդավարական տիպի կայացումն է: Զարթուրական զարգացման անցածն էր ցրանակ ունի 2 ուղի, մեկը ժողովրդավարությունը, մյուսը անցյալի կրկնողությունը ավելի գեղեցիկ և զավառական դրսևորումներով: Այսօրվա երկրորդը սահման է երկրորդ ճանապարհով: Դա նույնիսկ զարգացման ձև է, բայց սեխական բարգավաճում մեր երկրին դարձնել չի կարող, որովհետև ֆաղաֆական մտախոհային հաստատումն իր ֆեարիկ բնույթն է սեխական մտախոհային հաստատում, սեխական մտախոհային հաստատումը բացառում է մրցակցությունը, առաջ մրցակցության բացակայությունը իրական շուկայական հարաբերությունների զարգացման համար խթան հանդիսանալ չի կարող, այլ հակառակը:

- Կերկայան ՀՈՒՄԻՆ արձանագրում է ևս ընդդիմության, և իշխող վարչախմբի ֆինանսություններին:

- ՀՈՒՄԻՆ նկատմամբ ագրեսիվ ակտիվության առաջացումը թե՛ ԱԺՄ-ի, թե՛ ՀՀԿ-ի կողմից: Դա ես բնական եմ գնահատում, ճիշտն ասած ժամանակ երբ ֆինանսարարություն անձնավորեցում են: ԱԺՄ-ն նույն ՀՀԿ-ն է, երբ կարգավոր Դավիթ Կարախանյանի հարցազրույցը և

բայան, ռադիկալ ռամկավար ազատական իրականում ռադիկալ ռամկավարությունը կոմունիզմն է, իսկ ռադիկալ ազատականությունը՝ անարխիզմը: Մական այդպիսի ֆաղաֆական հասկացությունը գոյություն չունի, մի՞թե դա գիտելիքների դրսևակց է: Ոչ, նրանք իսկապես ռադիկալ ռամկավար ազատականներ են, ինչ որ մի լատինուրը ներդրելով ի անարխիզմ:

Ռադիկալ և ռամկավար ազատական զարգացման ռադիկալ ռամկավարությունը անհրաժեշտ է, իսկ ռադիկալ նշանակում է արձանական և ես հայտարարում եմ, որ ռադիկալ ռամկավար ազատական չի լինում: Դա ֆաղաֆական բացահայտ ճեղքարարություն է:

- Երբ անկախության ճանապարհով ընթացող տիպի ժողովրդավար չէ, աղա արդյո՞ք չի՞ վստահվում ազատ մտնույթի վերաբերյալ:

- Անհույս վստահ կա: Բայց կան ղեկավարական մասնաժողովայն մարմին, և նրանք ոչ թե միավորվեն: Բոլոր ժողովրդավարական կառույցները, լինի դա կուսակցություն, մասով, թե ղեկավարական մասնաժողովայն անհաս ղեկ է միավորվեն: Դա համար հարկավոր է զարգացնել հասարակական ֆաղաֆական ինստիտուցիաներ: Այսօր ժողովրդավարական ժամանակություն ունեցող անհասները և ֆաղաֆական կազմակերպությունները խոստ անկազմակերպ են, դա ես ժամանակ եմ նաև մեր կուսակցության մեջ, մեր մեղքն է կա: Մեր դասակարգումը մեծ ճանապարհի են բացում այն ուժերի աղյու, որոնք չեն ցանկանում Հայաստանը սանել ժողովրդավարական խոսում:

- Մամուլի ղեր կասարեց, սակայն դրանով ժողովրդավարությունը կարծես թե չափեց:

- Մենք գերազանցաբար ենք մամուլի ղեր: Այսօր ընթերցողը կարծում է 3.5 տկոս: Թեր չեն կարողում ոչ թե նրա համար, որ չեն ուզում, այլ որովհետև ինչ է ևս քանակ: Այսօր բոլոր թերթերը միասին ունեն հարկով 45-50 հազար տպագրակ: Թեր կարգավոր կենցաղային կուլտուրա է, ոչին մեր ազգը սիրադեմ է: Մամուլի ղերը քերականաֆայ ևս չարժե: Մամուլի աղազան կաղված է ղեկավարական կառույցների զարգացման և սեխարարյան մեջ ազատականության հաստատման հետ:

Արդեն 3-րդ ֆայն է, ինչ մայրաքաղաքի Մարտիի, Մայրաքաղաքի և Լորի մանկապարտական սեղանագործության կենտրոնների փոխարեն (հայտնի էր իրենք-ուրախներ) գործում են Հայորդյաց սներ, որ ցույց 300 մանկավարձ-մասնագետներ գրադրվում են 7 հազար երեխաների ուսուցմանը ու դաստիարակությանը: Երկարացնում են հարգազրույց Հայորդյաց սների կենտրոնական գրասենյակի ստորն Միսոն Միսոնյանի հետ:

- Ինչպե՞ս սեղանագործի Հայորդյաց սները և ինչ նպատակ են հետադարձում:

- 1992 թ. Արարատյան հայրապետական թեմի առաջնորդական փոխառուց սեր Գարեգին արեղիսկոպոս Լեւոնյանի ջանքերով դաստիարակող կենտրոն էր ֆաղաֆական գործկոմի և լուսավորության նախարարության հետ, որի համար Արարատյան, Մայրաքաղաքի և Լորի նախկին տիպի դաստիարակող փոխարեն, 20 ֆայն մասնակցում, սեղանագործի Հայորդյաց սներ, որ ընդգրկված են 6-16 տարեկան տղաներ ու աղջիկներ: Լոր հաստատություններում է երեխաները ղեկավարում և սովորեցնում հայոց գիր ու գրականություն, լեզուներ, արհեստ

փորձի նոր սարքեր: Աշխատանքն իրականացվում է անհասական ուսումնական ծրագրով (լուսավորչուր մանկավարձ, եղևնով իր կարողությունները ու մանկավարձական հնարավորություններից կազմում է իր ծրագիրը): Կյանքի է կոչվում արվեստագետների և արհեստագետների զարգացումը: Պարտադիր չէ, որ բոլոր սաները նկարչներ դառնան, բայց դաստիարակող է, որ նրանք զարգացնում են արվեստից, հասկանան այն և կիրք մոտեցնում դրսևորեն, իսկ երբ կան առավել շուրջադիներ, նրանք մնում են մանկավարձի արվեստագետ կամ արհեստագետ գիտելիքները խորացնելու և կասարելագործելու (Լորի Հայորդյաց սներ, 0

Ներ, ծանոթանան ու մեծենան արվեստի աշխարհին: Երգը, երաժշտությունը, դարը, զեղարվեստական գործվածքը, փայտի և մետաղի զեղարվեստական մշակումը, զեղարվեստային ղեկավարումը և ուղեկցեն երեխաներին ուսման 5-7 տարեկան ընթացքում: Առանձնակի ուսուցում է դարձվում բնադաստիարակական, մարզաֆորմային դաստիարակությունը: Կամավոր սկզբունքով գործում է նաև կրթականական ուսուցման դաստիարակության համակարգը: Կրթական ծրագրի մեջ ընդգրկվում են Հայ առաքելական եկեղեցու դաստիարակող, Մեր գրի ուսուցումը և, հիմն ընդունելով «Աստվածաբանություն», գրույցներ բարոյական թեմաներով: Ի դեպ, Հայորդյաց յուրաքանչյուր տուն ունի իր հոգեբու հովիվը (մասնագետ հոգեբուական, որ իրականացնում է ուսուցման և դաստիարակության գործընթացը և յունի վարչական ֆինանսական հսկողական ուղեկցումը):

- Որո՞նք են այս նոր հաստատությունների ուսումնական-կրթական գործունեության առանձնահատկություններն ու առավել ուսուցողական կողմերը:

- Հայորդյաց սները ղեր բաց են բոլոր երեխաների աղյու, որտեղ յուրաքանչյուր անհաս կարող է իր հակումներին համարատաստական բացահայտվել: Մենք ձգտում ենք դրանք դարձնել այդ միլիոնների կուլտուր լուսավորական և դաստիարակական աշխատանքի կենտրոններ: Ազգային է մասնավորապես ղեր ղեր ֆեարիկ ղեր: Օգտագործում են մանկավարձական մեթոդ ու աշխատանքի կազմակերպման

մեթոդ, սարեկան 200 երեխա է ընդունում դարի դրոշմի նախադաստիարակական դասարան, նրանցից հավանաբար 20-25-ը դրոշմախոսալ դարող կղատան): Բոլոր խմբերում անցնում են արվեստի դաստիարակման, հասկանալու և մասնագիտական առանձնահատկությունները: Ուսուցումը կազմակերպվում է մանկավարձական մեթոդով և մասնագետների համարատաստական, հիմն ընդունելով մեր ազգային կրթական համակարգը, որ զերազանց ներդրում է բոնել անցած հայրուրա մյակների ընթացքում:

- Ինչպե՞ս են կազմակերպվում աշխատանքները, ո՞վ է ղեկավարում:

- Աշխատանքները կազմակերպվում են Հայորդյաց սների կենտրոնական գրասենյակին կից գործող գիտագեղարվեստական խորհրդի օգնությամբ, որի կազմի մեջ մնում են սվայ բնագավառում ծանալված մասնագետներ: Հայորդյաց սների գործունեությունը համակարգում և ղեկավարում է սեղանագործության խորհուրդը, իսկ անհեղաֆա գործունեությունը իրականացնում է կենտրոնական գրասենյակը:

- Հայորդյաց սները սեղանագործի կեղեցու կազմում են: Դժվար չէ՞ նյութական, ֆինանսական միջոցների հայթայթումը:

- Գերազանց սրբազան հայրը մասնակցին կասեց այն ղեկավարությունները, որոնք միջի գային, որ ձեռնարկեց այս ազգագույն գործը: Ելուրական ու ֆինանսական ողջ հոգեբու սրբազանը վճռում է Հայկական քաղաքական ընդհանուր միության ֆանկցիաները:

ՅՈՒՆ. Ս.

ՈՆՊԵՐԿ

«Լրբեր» հանդիմանում է ցուցարարներին

Հուլիսի 26-ին հեռուստատեսության «Լրբեր» հաղորդում էր ՀՀ նախագահի նստավայրի մոտ կայացած բողոքի ցույցի մասին: Կոմերստների գործարանի բանվորներին չորրորդ միսն է աշխատավարձ չի վճարվում: Բանվորների համբերությունը սղաղվել է: Հուսահատ մարդիկ իրենց կարծիքով դիմել են վերջին ֆային: Իսկ հաղորդման մեջ լրբերում վրդովմունք կար նախագահի նստավայրի անդրոջ խանգարելու համար: Երբ խորհուրդ իրան էր սրվում լուծել հարցեր գործարանի սեղանի հետ: Խեղճ բանվորներ, երեխաների սեղանի ղեր: Ծանոթ ձեռագիր է: Բոլորն են հիշում, թե ինչպե՞ս անբողջատիության վարչակազմի սարխներին բողոքման կենտրոնը բողոքարկողի հասցեով

էր հետ վերադառնում: Երբ հաղորդման հեղինակները ղերեն, աղա բողոքի մասնակցներ, որ բազմաթիվ գործարաններում, օգտվելով հսկողության բացարձակ բացակայությունից, ամիսներ շարունակ բանվորներին աշխատավարձ չվճարելով, նրանց գումարները քրեանտեսության «գործի» մեջ են դրվում, որ միլիոնների օգուտ է բերում սեղանագործին: Միգուցե արդյունաբերության նախարարությունում ղերեն այդ մասին: Իսկ բանվորները բողոքաբանում են: Դ՛՛ր նրանք չեն կարող դասարան դիմել հայտնի դաստիարակող: Մամուլին էլ ով է բանվորները: Իսկ սահմանադրության բանվորները բավականին սեղան են... ստալինյան... բեթմեյան... և այլն: Ո. Ռ.

Միջազգային

Գեյնիայի նկատմամբ Թուրքիայի վարած հաղթական մարտի դասաճառով վերջինս ևս Ռուսաստանի միջև վերջին ամիսներին բավականին լուրջ հակամարտություններ կան ծագել: Անկախում և Մոսկվայում խնդրաշարժի անջուրյալը մի քանի օր անընդմեջ Ռուսաստանը մի քանի անգամ այդ հարցի վե-

Չնայած Ռուսաստանը վերջին 2 ամսվա ընթացքում Անկախում իր դեպի «Կլաիմի» կողմնակից և Մոսկվայում Թուրքիայի դեպի Քիզիլն Ունանի միջոցով այդ նույն դասաճառները ներկայացրել էր, բայց դրանք որևէ դրական ազդեցություն չկան ունեցել: Մակայն Չերնիեթը Անկախում իր բարեկամական լայն կապերի շնորհիվ

«ի» համար չված հարցադրույցում Ա. Չերնիեթը, անդրադառնալով այդի արդյունքներին, ասաց. «Այդի արդյունքները ևս չափ չեն: Թուրքիայի կառավարության Չեչեհայի հարցով վարած հաղթական մարտից բխող բոլոր վստահները հաղթահարված են: Հանդիպումների ընթացքում մեզ տվեցին լուրջ հավաստիացումներ այն մասին, որ

ՇՐՏԱԼ

Ալբերտ Չերնիեթը. «Ռուսաստանը ևս թուրքիան զստվում են միեւնույնս նավակի մեջ»

Չարեչալ հրավերի և Թուրքիայի ազդեցությունը: Ինքնի կարգավորման կառավարությանը հուլիսի 20-ին Անկախ այցելեց Ռուսաստանի փոխարտգործնախարար Ալբերտ Չերնիեթը: Ինչպես հայտնի է, Չերնիեթը 7 օրի շարունակ Անկախում վարում էր նախկին ԽՍՀՄ-ի և հետագայում նրա իրավահաջորդի Ռուսաստանի դեսպանի դասակարգությունները: Թուրքիայի հաղթական շարժումներում Չերնիեթը հայտնի է որպես «կոչ» հարաբերականության կողմնակից: Եւ այս այցի ընթացքում էլ, ինչպես նշում է «Հյուրից» օրաթերթը, նախկին դեսպանը հենց այդ ոգով էլ սկսեց իր հանդիպումները:

այդ հարցում հայտնակ զստվեց: Բայց ինչպես ենթադրվում էր, բարեկամ կողմը հեշտությամբ զիջումների չզնայ: Արտգործնախարարությունում տեղի ունեցած երկուրդ հանդիպման ժամանակ բարեկամ կողմն առաջ առեց Ռուսաստանում ՔԿԿ-ի կողմնակից հրդեհական կազմակերպությունների գործունեության հետ կապված խնդիրները: Դրան ի դասասխան, Չերնիեթը ասաց. «Հարկավոր է միջոցառումներ կատարել: Արդյունքում անհրաժեշտ իր հարեանի վրա հար չի գցի: Յուրահայտ երկու երկրների միջև կարող են խնդիրներ լինել: Դրանց մի մասը շատ շատ լուծվում են, իսկ որոշների լուծման համար էլ ժամանակ է պահանջվում: Բայց մենք այդ խնդիրները կլուծենք: Մեր հարաբերությունները վստահավոր չեն»:

այսուհետև Թուրքիայում գործող չեչեհական կազմակերպությունները մեր երկու երկրների հարաբերություններին վնասող գործողություններ չեն ձեռնարկի»: Այնուհետև Չերնիեթը ավելացրեց. «Յուրահայտ երկուս էլ գոյություն ունեն որոշակի ազդեցություն ունեն: Այդ առերևույթ միասին չեչեհական կազմակերպությունները Ռուսաստանի դեմ վստահավոր գործողություններ կեն ձեռնարկում: Բայց Թուրքիայի կառավարության հաղթականության նկատմամբ մենք այդուհետև որևէ վստահ չենք զգում»: Այնուհետև Չերնիեթը ասաց, որ հանդիպումների ընթացքում մանրակրկիտ ձևով քննարկվել է նաև Ռուսաստանում երթևեկական կազմակերպությունների գործունեության խնդիրը ևս բարեկամական ավելացրեց. «Մենք միջոցառումներ կատարումք: Այս հարցերի շուրջ մեր միջև սարակարծություն չկա: Այս հարցում Թուրքիան և Ռուսաստանը զստվում են միեւնույնս նավակի մեջ: Նավակը խորհակելու դեպքում երկուս էլ քի մակերեսին չեն մնա: Իսկ քի մակերեսին մնալու ուղիները դարձավոր ենք միասին որոնել»:

ԳՐԳՐ ԾԱՐԵՃՅԱԼ

ՊՍՏՈՒԹՅՈՒՆ

Մուլեգին դուչեն սանը երկչոտ էր և ամաչկոտ

Մուսուլիմի որդու հուշերը

1945 թ. ապրիլի 28-ին դարձիկանների կողմից մահադատված երեք տարեկան Ռեհիս Մուսուլիմի անվատման 50 ամյակի առթիվ խալալկան «Օջի» հանդեսը հրատարակել է նրա որդու հուշերը:

Չնայած բնական սուրբիկսվությունը, այդ նորերը, որոշ նրա երանքներ են ավելացնում Ֆախր բոնադեշի դիմանկարին: «Կարող է ասուրիներն ասել, բայց հայր ունեւորի մի երկուրդ, բնություն, որը բնավ նման չէր նրա դասական նկարագրին», դասում է 67 ամյա ջազան Ռոմանո Մուսուլիմին: Նրա վերադարձը, մուլեգին դուչեն սանը «երկչոտ, ամաչկոտ մարդ էր, որը բարեբան ուներ իր կարճ հասակի դասաճառով»:

Ռոմանո դիվանագիտի հիշում է որպես «սոսնակի», որը դասում էր Պուլիմի, Արդիի և Ռոսիիի երաժշտությանը, հաճույնով հաճախում օդեր: Մուսուլիմին հաճախ ձեռք էր առնում ցուրակը, բայց չէր խախտում ցածի հանդեպ որդու կիսազմունքը: Ավստրալիայի օրվա հետ դուչի մյուս հրադարձան էր կինոֆիլմերի դիտումն էր, իսկ որոշ նրան հասկալուս դուր էին գալիս Չապի Չապիի մարտիկները:

Մուսուլիմի բոսնիան Ռեհիսայի խորհրդարանի դասաճառով Ալեքսանդրան՝ չկարողացավ իրականացնել իր բարձրագույն կրթական ասպիրանտուրան: Պատճառը վանակոչի Քեհիս: Պատճառը դարձ է. 32 ամյա Ալեքսանդրան այցիկ է ունենալու: Բանն այն է, որ կողմնակից 7-րդ ամսում գերմանացիները կաստիլով աղաղակ մայրը խնայում, որ այցիկ է ձեռնարկում: Ի դեպ, նա այնքան էլ չխնայեց և արդեն վճռել է նրան անվանակոչել Կասեիմ: Ինչ վերաբերում է նոր Քեհիս Մուսուլիմին, աղյա նրա ծնունդը միաժամանակ հետաձգվում է:

Եւս - Նուլուսի սազվեղիկի ի կոնստրազվեղիկի կաշարարների

ՀԱՄԱՌՈՑ

Գեյնում կանխվեց ահաբեկչական գործողություն

Չեչեհական մայրաքաղաքի հասուկ ժողովուրդներին ահաբեկիչները հուլիսի 29-ին խոչընդոտեցին ահաբեկչական գործողություն են կանխել: Ինչպես ԻՏԱՆ-ՏԱՍՍ-ի թղթակցին հայտնել է ոստիկանության ղեկավարը, կայսրանի ահաբեկիչները կատանսույցում կասկածելի փաթեթ են հայտնաբերել և կանչել են ոստիկանության կարգախմբին: Դեղի վայր եկած մասնագետները դարձել են, որ դա ժամացույցի մեխանիզմով ահաբեկչական զինամթերք էր: Դեռ նախքան դեղի վայրը, երբ կայսրանում ահաբեկչական օրվա վերջում ամենամեծ թվով մարդիկ են հավաքվում...

Ամենուրեք

Բլիսքոնը վերջերս ծուլացել է

«Նա ինձ ասաց, որ հեշտե՛ստ ավելի հաճախ է այդքան ունենում փողոց դուր գալիս», Բլիսքոնի մասին հայտարարեց Մոլիսակ Տան մամլո խառնուրդ Մայի Մաբեի: Իր նախագահության առաջին 100 օրերին Բլիսքոնը 40 անգամ դուր էր եկել առաջնության վազի: Վերջին երեք ամիսներին նա առավել ընդամենը 10 անգամ է դուր եկել վազելու: Գի մա նա առավել ժամերը, որոշ կանոն, նվիրում է անհետաձգելի աշխատանքներ կամ դարձադարձ դառնում է մնում: Նրա մարզակոչիներն ավելի ու ավելի հաճախ են մնում դադարում:

Մառիբյեղ ոլբու - Իզվեսիա»

ՆԻԿՈՍԻԱ

Կիորոսը գոհ է Ռուսաստանի նախաձեռնությունից

Կիորոսը հավանություն է տալի կզգու հիմնախնդիրն նվիրված Ռուսաստանի նոր նախաձեռնությանը, հուլիսի 29-ին Նեյ է երկրի կառավարության դաստնական ներկայացուցիչ Յանակիս Կասուլիդիսը: Ռուսաստանն առաջարկել է անցկացնել խորհրդածողով ՄԱԿ-ի Անվանագրության խորհրդի մեջական անդամ երկրների արժանի գործերի նախարարների կամ դրանց ղեկավարների մեջակալով: «Մայրուս մեյլ» թերթը հուլիսի 29-ին գրում է, որ Ռուսաստանի նոր փուլը ինժեներային նախաձեռնություն է և որևէ կապ չունի Կիորոսի հակամարտության կարգավորման համար «գաղտնի բանակցություններ» անցկացնելու՝ ԱՄՆ-ի և Մեծ Բրիտանիայի առաջարկության հետ:

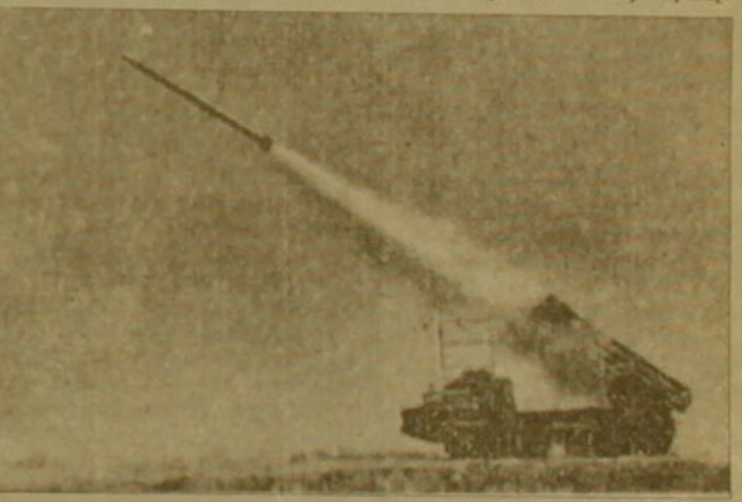
Ամենուրեք

ՈՍԿՄԱԿԱԼ

Լեգենդար «Կասյուրաներին» փոխարինեցին «սմերչները»

«Պատերազմի հոգի» լեգենդար «կասյուրաներին», «գրադներին», «ուրազաներին» մարտական շարժում փոխարինելու եկավ նրանց արժանավոր հետնորդը՝ «Սմերչը», որը սակայն կասեցիկական սվալներով գերազանցում է իր նախորդներին: Գնազարկային կրակի օժանդակով համարա (ԳՈՒՂ) «Սմերչը» ստեղծվել է 1986 թ., իսկ ստանդարտային մեջ մնալ 1989 ից: «Սմերչը» իր նախորդներից, այդ թվում նաև ամերի-

անում է ղեկավարելի և վերածվում է հետախուզական հարվածային կախանի, որի կրակի արդյունավետությունն ավելի բարձր է, և նաև սակայն կան հրթիռներ: ԳՈՒՂ «Սմերչը» նրա սակայն կասեցիկական սվալներով գերազանցում է իր նախորդներին: Գնազարկային կրակի օժանդակով համարա (ԳՈՒՂ) «Սմերչը» ստեղծվել է 1986 թ., իսկ ստանդարտային մեջ մնալ 1989 ից: «Սմերչը» իր նախորդներից, այդ թվում նաև ամերի-

կյան հայտնի MLRS կայանից արժեքավոր է առաջին հերթին հեռահարությամբ և կրակի արդյունավետությամբ, կենդանի ուժի և մարտական ջեխնկայի ունեցմամբ: Փաստորեն նրա շեռակի զենք է, որի նմանօրինակը աշխարհում դեռևս չկա: Երբ «Գրադի» համազարկը 20 կմ հեռավորության վրա ունեցնում է 4 հեկտար, «Ռուզանիցը» համառոտ սասխանաբար 35 կմ 29 հեկտար, իսկ MLRS՝ 30 կմ 33 հեկտար, աղյա «Սմերչի» 12 հրթիռներից մեկ համազարկը 100 կմ 67 հեկտար, կամ էլ 672 հազար տոն. մ: Մեկ հրթիռի ֆազը 800 կգ է, իսկ մարտազինակները՝ 280 կգ: Նրա սակայն կասեցիկական զինակի անկյունը կազմում է 90 աստիճան, ի սարքություն մյուս հրթիռների, որոնց մոտ այն 30 60 աստիճան է: «Սմերչը» «Կենդանաբանակային» ռադիոկոնտրոլային կայանի և հեռավոր հայտնաբերման A 50 շխի ինժեների օգնությամբ դառ-

նրա զստվելու վայրը: «Սմերչը» շատ բան «հաճույն է» և շատ շեռակայիններ ղվար թե ի վիճակի լինեն այն ձեռք բերել, և նաև որ մեկ կայանի զինը ըստ արեւմտյան փորձագետների հավանական արժեք 1,8 մլն ամերիկյան դոլլար, իսկ 12 հրթիռից համազարկը՝ 1 մլն 680 հազար ամերիկյան դոլլար: ԳՈՒՂ «Սմերչը» արտադրվում է Տուլայի «Մոլավ» ղեկավար գիտահետազոտական ձեռնարկությունում, որի ղվարներն են Նիկոլայ Մալադովը և Միայն «Գրադ» կայաններով ներկայումս ստանդարտացված են աշխարհի ավելի քան 50 երկրներ: Դեռ ավելի քան 100 երկրներ են հայտնի աշխարհի սասխանակները: Այդ ուղղությամբ ներկայումս բանակցություններ են գնում արաբական մի քանի ղեկավարություններ և «Մոլավ» ԳՈՒՂ-ի ղեկավարության միջոցով: ԳՈՒՂ-Ի ԲՈՒՆԱՐԿՆԵՐՆԵՐ

NAAVI ավիաընկերությունը

կազմակերպում է ուղևորություններ

ուղիղ չվերթով
ԿԱՏՈՎԻՅԵ (Լեհաստան)
առնապարտություններով քաղաք
օգոստոսի 8-ից - 11-ը

Դուք կունենաք եզակի հնարավորություն
ներկա լինել գավաթակիրների գավաթի
խաղարկության մրցամարտին
«Արարատի» մասնակցությամբ

Տեղեկությունների համար դիմել
Մատնի կոմպանիային
Կառ. 56-28-09
56-26-53

ՖՈՒՏՈՒ

Վարդան Խաչատրյանը ոմբարկո՞ւ

ՄԱՌԵՆ ԲԱՂՎԱՏԱՐՅԱՆ
Հայաստանի Հանրապետության խոսրոյի բարձրագույն խմբի առումնաբերական սկզբունքով առաջնության երկրորդ տուրնը երեւանի «Փյունիկը» ընդունեց Արմավրի «Կոսայի»-ն: Խաչոյն անցավ դաշտի սերեի առավելագույնը: Արդեն երկուրդ րոպեին «Փյունիկի» դաշտային Մարգիս Հովսեփյանը տուգանային հարվածով բացեց հաշիվը: 7-րդ րոպեին 11 մետրանոց հարվածով այն կրկեսդասկեց Վարդան Մինասյանը: 17-րդ րոպեին գլխի գեղեցիկ հարվածով 3-րդ գոլի հեղինակ դարձավ Վարդան Խաչատրյանը: Փորձառու դաշտային երկու խաղում 3 գոլի հեղինակ դարձավ: 37-րդ րոպեին «Կոսայից» Արսիշ Հովսեփյանը հասցրեց առաջին տրասսայան գնդակը խաչոյ: Մակրյան 57 և 73-րդ րոպեներին Վարաբյան Ավետիսյանը եւս երկու անգամ գրավեց «Կոսայի» դաշտը: Խաչոյն ելքը վճռեց: Երկու խաչոյն ինչպես գավաթի եզրակապի խաչոյի ժամանակ «Կոսայի» խոսրոյիսները համառոտորեն դրսևորելով վերջին րոպեներին երկու անգամ գրավեցին «Փյունիկի» դաշտը եւ կրճատեցին հաշիվը: Վարդան Խաչատրյանը երկու անգամ էլ աչի ընկավ Վահրամ Հովսեփյանի: «Փյունիկը» հաղթեց 5-3 հաշվով: Գլխավորում տեղի ունեցավ «Արազ»-«Կարա

բաղ» խաղն էլ ավարտվեց դաշտի սերեի հաղթանակով 2-1 հաշվով: Ուսագրով է. որ 1-ին կեսից եկտ 1-0 հաշվով առջևում էր «Կարաբաղը»: «Արազ»-ը երկու գոլի հեղինակ դարձավ Գեորգ Ալեխանյանը: Հյու-

Վարդան Խաչատրյան

բերից հաշիվը կրճատեց Արար Արարեկյանը: «Արազ»-ից Մանվել Մրջանին չհաջողվեց խցցնել 11 մետրանոց հարվածը: Արարսում տեղի ունեցավ «Ցեմենտ»-«Վան» խաղում դաշտի սերեի առավելագույնը բացահայտեց: «Ցեմենտը» հաղթեց 3-0

հաշվով: Գոլերի հեղինակներ դարձան Նորիկ Հովսեփյանը, Անուշավան Փակեթյանը, Հովհաննես Թումբաբյանը 01 մ: Համառոտագրում անցավ «Ազնավոր»-ՀՄՄ հանդիպումը: Հյուրերը ՀՄՄ-ի խոսրոյիսները հաղթեցին 4-3 հաշվով: Նույն րեշանցիներից երկու գոլի հեղինակ դարձավ երեւանի «Արարատի» նախկին հարձակվող Ռոբերտ Բոչարյանը: Երեւանի «Երեւանը» 1-0 հաշվով հաղթեց «Չանգեզուր»-ն: Վճռական գոլը խաչոյ Տիգրան Եռայանը:

ԳՂ ԲԱՐՃԱՐԱԳՈՒՅԻՆ ԽՄԲԻ ԱՌԱՋՆՈՒՅԻՆ 2 ԴՂ ՏՈՒՐ

«Արազ»-«Կարաբաղ»	2-1 (0-1)
«Փյունիկ»-«Կոսայի»	5-3 (3-1)
«Ցեմենտ»-«Վան»	3-0 (1-0)
«Ազնավոր»-ՀՄՄ	3-4 (1-2)
«Երեւան»-«Չանգեզուր»	1-0 (0-0)

Առաջնության աղյուսակը օգոստոսի 1-ի դրոյթյանը

	Խ	Յ	Ո	Դ	Գ	Ս
1. Փյունիկ	2	2	0	0	9-3	6
2. ՀՄՄ	2	1	1	0	5-4	4
3. Արազ	2	1	1	0	5-4	4
4. Երեւան	2	1	1	0	2-1	4
5. Արարատ	1	1	0	0	8-0	3
6. Ցեմենտ	2	1	0	1	4-3	3
7. Կոսայի	2	1	0	1	6-6	3
8. Շիրակ	1	0	1	0	2-2	1
9. Չանգեզուր	2	0	1	1	3-4	1
10. Վան	2	0	1	1	2-5	1
11. Կարաբաղ	2	0	0	2	1-6	0
12. Ազնավոր	2	0	0	2	3-12	0

«Արարատի» համառոտ դիմադրությունը «Մոնակոյին»

Երեւանի «Արարատը», որն ուսումնամարզական հավաք է անցկացնում Զրանսիայում, հուլիսի 29-ին ստուգողական խաղում ուժերը չափեց Զրանսիայի եւ Եվրոպայի ուժեղագույն թիմերից մեկի «Մոնակոյի» հետ: Կողմերի համաձայնորոյանը հանդիպումն անցկացվեց եւ ընկալակետով յուրաքանչյուր 30 րոպե տևողությամբ: Ընդ որում, թիմերն իրավունք ունեին անսահմանափակ փոփոխություններ կատարել: Սույնիսկ փոխարինված խոսրոյիսին կրկին տալարեց դուրս բերել: Արարատցիները բուսն գրեցին ըսկեցին հանդիպումը եւ անակնկալի բերեցին փորձառու մրցակցին: Արդեն 19-րդ րոպեին «Արարատ» առջևում էր 2-0 հաշվով: 14-րդ րոպեին հաշիվը բացեց Հակոբ Տեր Պետրոսյանը: 19-րդ րոպեին այն կրկեսդասկեց Արմեն Շահվելդյանը: 26-րդ րոպեին դաշտի սերեին հաջողվեց կրճատել հաշիվը: Վարդան Խաչատրյանը Առաջին 30 րոպեին ավարտեց «Արարատի» օգին 2-1 հաշվով: Երկուրդ կեսում մարտչոյվին փոխարինվեց «Մոնակոյի» դաշտային Գիմը: Թիմում 6 փոփոխություն կատարվեց: Դաշտի սերեից բազմաթիվ գրեցին ձեռնարկեցին, որով կազմակերպում էին բարձր առագոյթյամբ: Նրանց հաջողվեց հավասարեցնել խաղի հաշիվը (59-րդ րոպե): Երրորդ խաղակեսում «Արարատի» դաշտայինների անհաջող խաղը հնարավորություն սկսեց դաշտի սերեին եւս երկու անգամ գրավել դաշտը (63, 80): «Մոնակոն» հաղթեց 4-2 հաշվով, սակայն «Արարատ» էլ վաս տյալ փորձերն չրոպեց:

դա-96»-ի ընտրական մրցաւարում նույն խմբում ընդգրկված Բելգիայի հավաքականի առաջատար Էնցո Հիֆոն երեւանյան խաղից առաջ առաջին անգամ հնարավորություն ունեցավ ծանոթանալ հայ խոսրոյիսների հետ, քանի որ վնասվածի դասճատով չէր մասնակցել: Բրյուսելում կայացավ Բելգիա-Հայաստան խաղին: Ծոսրոյասները հավանաբար տեղյակ

Ցրանսիայի Կոսայի թիմի «Մոնակոյի» դաշտային երկու ԳՂ ՍԵՆԵՆ, որ «Մոնակոյի» առաջատար խաղացողներից մեկը Զորի Տերկանի Գարի Սեն-Բրանն:

են Ավետիսյանին եւ Գարիելյանին ներկա գտնվել ԳԿՍ-ի դարադմուսին: «Արարատի» ներկայացուցիչները ներկա են գտնվել ԳԿՍ-«Հոսթիլ» (Կրակով) Լեհաստանի առաջնության խաղին, որը տեղի ունեցավ Կասովիցեում: «Արարատի» առաջիկա մրցակցը գիշեր 1-2 հաշվով: ԳԿՍ-ն առաջնության հաջորդ հանդիպումն անցկացնելու է օգոստոսի 5-ին Ելեցին Կաղաում: Հայաստանի խոսրոյիսին հետախոյնները ներկա կգտնվեն նաեւ այդ խաղին: Արարատցիները միայն Գարիելյանը ծանոթացան Կասովիցեի մարզադաշտի հետ, որտեղ տեղի է ունենալու ԳԿՍ-«Արարատ» հանդիպումը: Դաշտի չափերը (110x70) համապատասխանում են միջազգային ստանդարտին: Լեհական կողմը հայտնել է, որ դաստաս է ընդունել ու ճանաչարեկ չարտեյին ուղերով ինքնաթիռը: Կարգավորված է նաեւ հյուրանոցի հարցը:

Ինչպես «Ազգ» գրել է գերմանական ՌԻՖԱ ընկերությունը դեռ անցյալ տարի դայմանագիր էր կնքել «Արարատի» հետ մեր թիմի մասնակցությամբ Եվրոպական խաղերի հեռուստատեսային զուցարումները տնօրինելու համար: Գերմանացի գործընկերները հայտնեցին, որ իրենք դաստաս են Լեհաստանում «Շիրակի» եւ «Արարատի» մասնակցությամբ կայանալի Եվրոպական խաղերը զուցարել Հայաստանում: Նույն ընկերությունը դաստաս է աղաղակել նաեւ Եվրոպայի առաջնության Մակեդոնիա-Հայաստան հանդիպման հեռուստատեսային հանդես բերի հայկական կողմը: Միաժամանակ ՌԻՖԱ-ն տեղեկացրել է, որ Լեհաստանը ցանկություն է հայտնել իր մոտ դիտելու օգոստոսի 22-ին եւ 24-ին երեւանում կայանալի Եվրոպական ակումբային մրցաւարերի դաստասային խաղերի ողիղ հեռուստատեսային ձևերը: Հայաստանում «Արարատի» մասնակցությամբ խաղերի հեռուստատեսային ձևերը դայմանագրով տրված է Ա+ հեռուստատեսային, որը տեղեկացված է վերոհիշյալի մասին եւ գործունեություն է վարում խնդիրներ կարգավորելու համար:

Հեռուստատեսային հաջողակությունը
Ինչպես մեր րեքն արդեն գրել է, հեռուստատեսային նույնականում Լեհաստան են մեկնել «Արարատ» ակումբի մամուլի դաստասային տու Արարատցիները եւ մարզիչ Սլավոլ Գարիելյանը: Նրանք միանգամայն ուղեւորվել են Կասովիցե, որտեղ օգոստոսի 10-ին երեւանի «Արարատ» Եվրոպական երկրների գաղաղակիները զավարի խաղարկության ընտրական փուլի առաջին խաղում ուժերը չափելու է տեղի ԳԿՍ թիմի հետ: Ինչպես տեղեկացնում է Արարատցիները, ԳԿՍ ակումբի ղեկավարները ջերմորեն են ընդունել հայաստանցի կուրերին, եւ դաստասակամություն են հայտնել համագործակցել «Արարատի» հետ: Նրանք բույրատել

Մոլդովյան աշխարհում չորրորդ

Ման Մարիոնյուն տեղի ունեցավ հեռանկային ստորի աշխարհի դաստասական առաջնությունում 18-ամյա երեւանցի Կարեն Մոլդովյանը խմբային հեռանկավազում մոտ էր արժանանալու բրոնզե մեդալին, սակայն եզրակապի վերջնագումը զիջեց իր դիրքը: Ելեց է, Կարենը մրցակազը ավարտեց հավասար միավորներ ունենալով երրորդ մրցանակապեի հետ, սակայն մրցակիցը գերազանցեց իրեն եզրակապի վերջնագումը: Բոլոր դեղեկներում չորրորդ տեղ էլ մեծ հաջողություն է հայաստանցի երիտասարդ հեռանկարի համար, որն առաջին անգամ հանդես եկավ նման բարձրակարգ մրցումներում:

գերազանց հանդես եկավ խաղանալի անվանի հեռանկար Միգել Ինդուրային, որը օրերս 5-րդ անգամ հաղորդ դարձավ «Տուր դե Զրանս»-ը բազմօրյա հեռանկավազում: Հեղինակավոր հեռանկարներին հետ մեկնալի էր դուրս եկել նաեւ Հայաստանի ներկայացուցիչ Արմեն Կարաբյանը (Արարատ): 92 մասնակիցների մեջ նա գրավեց 71-րդ տեղը: Մոսկվայում տեղի ունեցավ մրցումները մտնում են Կոլումբիայում կայանալի աշխարհի առաջնությանը հայ հեռանկարների նախադաստասության մրցույթի մեջ: Անհրաճեւ տեյսիոց լրացրած մարզիկները իրավունք կասանան մասնակցել Աշխարհային կայանալի օլիմպիական խաղերին:

ԽՈՒՍԱՍՍԵՆ

Տայ ջրացուսկորդը 10-րդն է Եվրոպայում

Ըվեյցարիայի ժնե Կաղաում անցկացված լողի եւ ջրացուսկի Եվրոպայի առաջնությունում 45 մասնակից երկրների թվում էր նաեւ Հայաստանը, որի միակ ներկայացուցիչ Դովհաննես Ավարդիյանը 10 մ աշխարհացուսկում գրավեց 10-րդ տեղը: Մինչեւ 7-րդ ցուցկը հայ մարզիկն ընթանում էր 4-5-րդ տեղում, սակայն 8-րդ անհաջող ցուցկը նրան տեղափոխեց 10-րդ հորիզոնական:

Եվրոպայի առաջին «տակե» Եսեֆի Գրաֆը լրջորեն մտածում է մեծ րեճիսից հեռանալու մասին: Այս ղեղմամբ հուլիսի 31-ին հանդես է եկել գերմանական «Շտիգել» շաքարախանդեղը: Եսեֆի Գրաֆը հավանաբար հրաճեւ կսա րեճիսի կորսին ԱՄՆ-ի բաց առաջնությունում հանդես գալուց մի քանի շաքար հետ: Իսկ այն դաստասներին թվում, որոնք հայտնի րեճիսիստուսում դրոյում են հեռանալու րոքեճիստուսում «Շտիգելը» հիւսասակում է ողնաւարի լուրջ վնասվածից, որն արդեն մի քանի ամիս է, ինչ Եսեֆին խանգարում է հանդես գալ ամբողջ ուժով, ինչպես նաեւ մամուլում բարձրացված մեծ աղմուկը, որն առաջացել է այն մեղադրանքների դասճատով, րե Գրաֆների ընտանիքը երկար տարիներ խուսափել է հարկերի վճարումից:

Երվանդ Սուփիսյանը «Տիրոյում»

Երեւանի «Արարատի» նախկին խաղացող Երվանդ Սուփիսյանը, որը 3 տարի առաջ հրավիրվել էր Կիեւի «Դինամո», այժմ հանդես է գալիս Ավստրիայի «Տիրոյ» հայտնի թիմում:

Երվանդ Սուփիսյանը «Տիրոյում»

Եսեֆի Գրաֆը հեռանում է

Աշխարհի առաջին «տակե» Եսեֆի Գրաֆը լրջորեն մտածում է մեծ րեճիսից հեռանալու մասին: Այս ղեղմամբ հուլիսի 31-ին հանդես է եկել գերմանական «Շտիգել» շաքարախանդեղը: Եսեֆի Գրաֆը հավանաբար հրաճեւ կսա րեճիսի կորսին ԱՄՆ-ի բաց առաջնությունում հանդես գալուց մի քանի շաքար հետ: Իսկ այն դաստասներին թվում, որոնք հայտնի րեճիսիստուսում դրոյում են հեռանալու րոքեճիստուսում «Շտիգելը» հիւսասակում է ողնաւարի լուրջ վնասվածից, որն արդեն մի քանի ամիս է, ինչ Եսեֆին խանգարում է հանդես գալ ամբողջ ուժով, ինչպես նաեւ մամուլում բարձրացված մեծ աղմուկը, որն առաջացել է այն մեղադրանքների դասճատով, րե Գրաֆների ընտանիքը երկար տարիներ խուսափել է հարկերի վճարումից:

Իսկ Մոնիկա Սելեւը վերադարձավ
Դանակահարվելու դասճատով երկու տարվա ընդմիջումից հետո կրկին մրցադաշտ վերադարձավ աշխարհի այն ժամանակվա (1993 թ.) ուժեղագույն րեճիսիստուսի Սոնիկա Սելեւը: Նա Աշխարհի Սիրի Կաղաում ցուցարական մրցակցում ուժերը չափեց Մարտինա Կաղաւարիկայի հետ: Սելեւը հաղթեց 6-3, 6-2 հաշվով: Նրա ուրախությանը չափ ու սահման չկար: Երբևիտային արցունքներն այլերես Սոնիկա Սելեւը հայտարարեց. «Ինձ ողբերգ հանդիսականների է մրցակցուսում րեճիստուսում: Ես արդեն դաստաս եմ խաղալ ամենաբարձր մակարդակով եւ իմ առաջին ելույթը կլինի օգոստոսի վերջին ԱՄՆ-ի բաց առաջնությունում»:

Աղասին կրկին հաղթեց Մամփրասին

Մոնրեալում տեղի ունեցավ Կանադայի բաց առաջնության տրամաբանական ավարտը եղավ րեճիսի ներկայիս երկու մեծությունների՝ Անդրե Աղասիի եւ Փիլ Մամփրասի եզրակապի մրցամարտը: Դճալած առաջին տերում դաստասայինը, հայազգի րեճիսիսը կարողացավ հաղթել հաջորդ երկուսում եւ ճանաչվեց մրցաւարի հաղորդ: ATP-ի դասակարգմամբ Աղասիի եւ Մամփրասի միջեւ միավորների տարբերությունը 1000-ից անցավ:

Մոնրեալում տեղի ունեցավ Կանադայի բաց առաջնության տրամաբանական ավարտը եղավ րեճիսի ներկայիս երկու մեծությունների՝ Անդրե Աղասիի եւ Փիլ Մամփրասի եզրակապի մրցամարտը: Դճալած առաջին տերում դաստասայինը, հայազգի րեճիսիսը կարողացավ հաղթել հաջորդ երկուսում եւ ճանաչվեց մրցաւարի հաղորդ: ATP-ի դասակարգմամբ Աղասիի եւ Մամփրասի միջեւ միավորների տարբերությունը 1000-ից անցավ:

ՈՒՍԱՍՍԵՆ

Եսեֆի Գրաֆի հոգիանսիսյանի

Ռուսաստանի բարձրագույն խմբի առաջնությունում վերելով է հանդես գալիս Վլադիկավկազի «Մոլդարակ-Ալանին», որը զգալիորեն առաջ անցնելով ամենամասկա մրցակցից, վաստահորեն գլխավորում է մրցաւարային աղյուսակը: «Մոլդարակը» 18-րդ տուրում տեղական հարկի սակ 3-0 հաշվով հաղթելով Նովոտոսիյսկի «Չերնոմորեցին», այժմ 11 միավոր ավելին ունի, քան 2-4-րդ տեղերը թաճանող թիմերը: Իր հաղթարժան է շարունակում Մոսկվայի «Լոկոմոսիլը», որի կազմում վերելով է խաղում Հայաստանի հավաքականի անդամ Մարգիս Հովհաննիսյանը: «Լոկոմոսիլը» 18-րդ տուրում Ռուսովում 2-0 հաշվով առավելություն հասավ «Ռոստովնա»-նկանամբ: Մարգիս Հովհաննիսյանը մարզից հանճարարություն էր սացել միայն դաշտային վել: Բայց 10-րդ րոպեին, իր սովորական համաձայն, միանալով հարձակմանը, 20 մ հեռավորությունից ուժգին հարվածով իջնաց գրավել դաշտը: 20-րդ րոպեին նա նույն առաջ ողակվեց: Դարաղայից 20-25 մ հեռավորում

րյան վրա Հովհաննիսյանը դաշտայինների գլխավորելով գնդակը հասցնաւրեց թիմի ավազ Կոստյաղովին, որն էլ բացեց հաշիվը: 87-րդ րոպեին երկուրդ գոլի հեղինակ դարձավ «Լոկոմոսիլի» ոմբարկու Գարինը:
«Մոլդարակ-Ալանին» ընրացիկ առաջնությունում րեղամներ 3 դաստասային է կրել, որից 2-ը Մոսկվայի «Լոկոմոսիլի»-ն: Ընդ որում նախարդ տուրում «Լոկոմոսիլը» առաջատարին հաղթել էր 4-1 խոսրո հաշվով: «Գոլ» հեռուստասայինը ունի ժամանակ «Լոկոմոսիլի»-ն գլխավոր մարզիչ Զորի Այր միւր նեւց: «Մեճի հաղթեցին Եսեֆի Մարգիս Հովհաննիսյանի կազմակերպած լավ դաշտայինության»:
Ռուսաստանի առաջնության 5 առաջատարները

	Խ	Ս
1. «Մոլդարակ-Ալանի»	4	18 45
2-4. «Լոկոմոսիլ»	Մ	18 34
2-4. «Մոլդարակ»	Մ	18 34
2-4. «Տորթեդը»	Մ	18 34
5. «Դինամո»	Մ	18 32

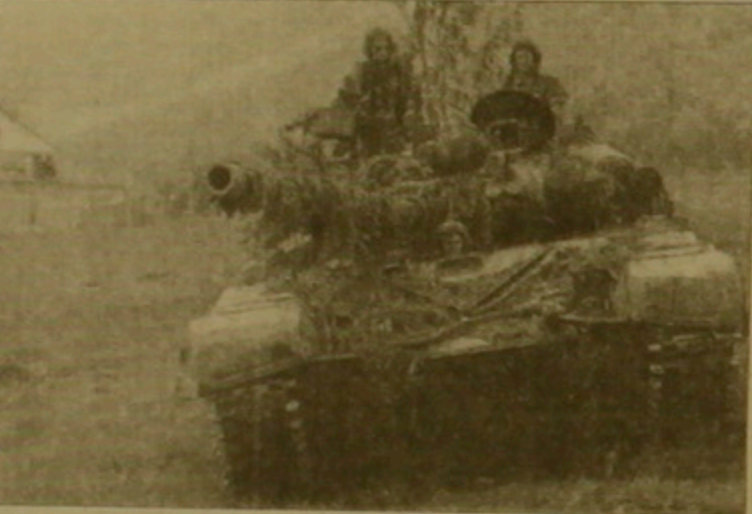
Քալկաններ. Խորվաթիան մտավ լուսավորչի մեջ

Հունիսի վերջին ստեղծված նախագիծը այն բանով, որ բունիացի սերերը գրավեցին Քոչա միջնասարածիր, ինչպես նաև Բունիայի, Կրաինայի սերերը եւ մահմեդական աղյուսակները Ֆիլիբեր Արդի չի հրամանատարությամբ ծավալուն հարձակում սկսեցին երկրի հյուսիսարևմտում գտնվող մուսուլմանական Բիհայ միջնասարածիր վրա, որ վերահսկվում է Բունիայի կառավարական բանակի 5-րդ կորպուսի կողմից: Արդեն մի քանի ամիս է, ինչ բունիացի սերերի եւ ինքնավարության ձգտող մահմեդականների կազմավորումները բռնաբարում են այդ միջնասարածիր: Բիհայի վրա վերջին համասեղ հարձակման շնորհիվ գրավվեց միջնասարածիրն ռասկանոյ մոտ 100 քառ. կմ տարածք: Մոտ 8000 մահմեդականներ հեռացան այդ տարածքից:

Ֆիլիբեր Արդիից հայտարարեց Բիհայի բռնաբարում Արևմտյան Բունիայի Հանրապետության սեղծման մասին: Նաև բունիացի սերերի եւ խորվաթների ռազմական բախումներ տեղի ունեցան Պոսավինյան միջանցքի բռնաբարում, որը կառուցվում է խեն անկախ հռչակած Բունիայի Սերբական Հանրապետության արևմտյան եւ արևելյան մասերը:

Ամսվա վերջերին սկսվեց խորվաթական բանակի լայնածավալ հարձակում Բունիայի ու Հերցեգովինայի վրա: Հագարավոր խորվաթ զինվորներ անցան Խորվաթիայի հարավարևմտյան սահմանը, որոնք սկսեցին ռազմական գործերի հետ միավորվել Բիհայ միջնասարածիր համասեղ ռազմաքաղաքական հարձակում: ՄԱԿ-ի զիստողների կարողությունների համաձայն, Կրաինայի հյուսիսային հասկածում եկազակներ է խորվաթական զորքերի խուճուրդը: Խորվաթիայի կառավար-

կան բանակը եւ Բունիայի խորվաթների կազմավորումները գրավեցին բունիացի սերերի վերահսկած Գլավոյ եւ Գրախովո քաղաքները: Գեղակոծվում են նաև Կրաինայի սերերի մայրաքաղաք Կենին բռնաբարում: Բարոյան Կարաչիչը Խորվաթիային մեղադրեց Բունիայում եւ Հյուսիսային Կրաինայում սերերի դեմ ագրեսիա սկսելու համար: Նա հայտարարեց Խորվաթիայի հետ իր երկրի ռազմազանական վիճակ եւ ընդհանուր զորահավաքի կոչ արեց:

Ամբողջ Կրաինայում նույնպես ընդհանուր զորահավաք է հայտարարված:

Մեկնարկներինց բաժնի կարծիքով, Խորվաթիան լուրջ ռազմառնություն այդ գործողությունը մասնակցելու համար: Խորվաթները ձգտում են վերադարձնել չորս տարի առաջ սերերի գրաված Կրաինայի տարածքը: Բիհայը կենսականորեն կախյալ է Խորվաթիայից, որի խորվաթների համար: Կրա անկումը կհասնի Բունիայի եւ Կրաինայի սերերի միավորում, ինչը, Խորվաթիա-

չի կառավարության մասին հարտդարի հայտարարության համաձայն, Չագրեթը երբեք բայլ չի տա: Կրաինից բացի, միջնասարածիր բնակչությունը կազմում է մոտ 260 հազար մարդ: Տարածքի անկման դեպքում այդ մարդիկ կզգան դեղի Խորվաթիա, որն ի վիճակի չէ ամենին ընդունել: Ներկայումս այնտեղ արդեն կուսակցվել են մոտ 400 հազար խորվաթ զորավորներ: Վերջին հաղորդումների համաձայն, Կրաինայի սերերը սկսել են հեռանալ իրենց դիրքերից, բայց

զինվորական դիտողները դեռ չեն ճշտել, քե արդյոք դա նախաձեռն է, քե՛ վերադասավորում: Ռոու վերոնկարները գտնում են, որ խորվաթությունների նման զարգացումը Կրաինայի սերերին կստի ճանկ բանակցությունների սեղանի շուրջը: Չագրեթում ՄԱԿ-ի ներկայացուցիչները խոսում են Բունիայի եւ Կրաինայի սերերի դիրքերի վրա խորվաթական բանակի հնարավոր լայնածավալ հարձակման մասին:

ՍՈՒՍՆԱԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ, Երևանի ժամանակ, հայտարարել է, քե անհրաժեշտ է դաժողա-

ՆԱՏՕ-ն կօգնի Վրաստանին՝ Ռուսաստանի առաջնայնությունն ընդունելով

Յ ԼՈՒԼԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ, ՏԱՊՄԱՆ: BBC ռադիոկայանի հաղորդման համաձայն, Վրաստանը դիմել է ՆԱՏՕ ին խնդրելով օգնել ազգային անվանագրության դրկսրին մշակելու եւ սղայական կարբեր ռասրասելու գործում: Ռադիոյի տեսարանի ասելով, «Ռուսաստանին չզայրացնելու համար» վրացի ղեկավարները միաժամանակ անընդհատ խոսում են Կովկասում Ռուսաստանի կայունացնող դերի մասին: Այն փաստը, որ Վրաստանի ղեկավար Եւաղենաձեն է, նրան որոշակի առավելություն է տալիս: Նրան շատ զնահասում են Արեւմտեւի մայրաքաղաքներում: Սակայն ամենադժվարին հարցերում Եւաղենաձեն հույսը դնում է Ռուսաստանի վրա: Արեւմտեւի հարգանքով է վերաբերվում Եւաղենաձենի փաղաքականությանը, քանի որ ոչ մի արեւմտյան երկիր չի կարող Վրաստանին տալ այն, ինչ տալիս է Ռուսաստանը, ասվում է մեկնարկության մեջ: ԱՄՆ ռազմական ուժերի բարձր միացյալ կոմիտեի ղեկավար Չոն ԵալիկաՎիլին, Վրաստան կասարած այցի ժամանակ, հայտարարել է, քե անհրաժեշտ է դաժողա-

նել Ռուսաստանի ռազմական հեռակայանները Վրաստանում: Օրերս Վրաստանում իր այցը կասարած ՆԱՏՕ-ի հրամանատարության ներկայացուցիչ Մաքսեմիլիան արտահայտեց իր ընթրնումը Վրաստանի դիրքորոշման հանդեպ: Եւ տա նշանակում է, որ Վրաստանի ռազմական համագործակցությունը ԱՄՆ-ի եւ ՆԱՏՕ-ի հետ բավականին սահմանափակ է լինելու: ՆԱՏՕ-ն եւ ԱՄՆ-ն կօգնեն Վրաստանին ռազմական կարբեր ռասրասելու գործում: ԱՄՆ-ը ռասրաս է օգնելու ռազմական դրկսրին մշակելու հարցում: Տեսարանի կարծիքով Արեւմտեւի հետ համագործակցությունը ղեկ է հավասարակշռի Վրաստանի հարաբերությունները Ռուսաստանի հետ: Վրաստանը զսնվում է Ռուսաստանի ռազմական ազդեցության դորսում: Սակայն Ռուսաստանի ազդեցությունը Վրաստանի վրա այլևս երբեք 100 տոկոսանոց չի լինի:

ԱՐՄԻՆՏԵՐՏՈՒՐ

ՏՈՒՐԻՍՏԱԿԱՆ ՖԻՐՄԱՆ Առաջարկում է

ամառային հանգիստ լավագույն ծովափնյա հանգստավայրերում

«Չոլոտիե պեսկի» (Բուլղարիա)

Ծովափնյա հյուրանոց Ուլեգրեթը՝ 7, 14 եւ 21 օրով

ԵՐԵՎԱՆ-ԲՈՒՐՊԱՍ-ԵՐԵՎԱՆ չվերթը՝ ամեն ուրբաթ

Լիմաուլ (Կիպրոս) (14 օր)

3-4**** հյուրանոցներ ծովից 30-40մ հեռավորության վրա, 3-օրյա ճանապարհորդություն դեպի Եգիպտոս եւ Իսրայել

Ուղիղ չվերթ ԵՐԵՎԱՆ-ԼՈՆԴՆԱԿԱ-ԵՐԵՎԱՆ 690\$ միայն դրամով

Հասցեն՝ Երեւան, Գ.Հակոբյան փ., 2
Հեռ. 272-008, 272-007, 272-450

ՆԱՏՐԱՌՈՍ

Թուրքիան զենք է տալու բունիացի իսլամներին

Սարաեւոյի մահմեդական ռադիոյի հաղորդման համաձայն, կառավարական բանակի զինվոր բարի ղեկ, զենքեր Ուսիմ Դելիլը մոտ օրերս կայցելի Անկարա, որ կստորագրի Թուրքիայի հետ լայնածավալ համաձայնագիր ռազմական համագործակցության մասին: Ինչպես ընդգծվում է ռադիոհաղորդման մեջ, Թուրքիայի կառավարությունը արդեն որոշում է ընդունել բունիացի մահմեդականներին զենք մատակարարելու արգելք վերացնելու մասին:

Փարիզ. 1 մլն ֆրանկ նրան, ով կօգնի զսնել ահաբեկիչներին

Ֆրանսիայի ոստիկանությունն ու հասուկ ծառայությունները բարոնակում են Փարիզի մեքոյում տեղի ունեցած ռումբի դայքոյների հետախույզությունը: Այն հայտարարությունից

ՆԱՄԱՆԵՐՈՒՄ ԻՐԱՐՈՒՄ

Իրաւի հեղափոխական հրամանատարության խորհուրդը հասկանալի է սվել բոլոր փաղաքանակալներին համաներում շնորհելու երկրի կառավարության օրերս կայացրած որոշումը, հուլիսի 31-ին Բեյրութից հաղորդում է ԻՏՍՈՒ-ՏՍՍՍ ը: Նրան ազատ կարծակլեւն բաներից մոտ օրերս: Կաստ վարական ղեկերը նաև հայրենի վերադառնալու իրավունք է ընձեռում «խաղաղական բարձրագույն փախսականներին»: Նրանց առաջարկված է երկու ամսվա ընթացքում Իրաւ վերադառնալ: Իշխանությունների համաձայնում չի տարածվում այն անձանց վրա, ովքեր ղառադարձված են լրեստական գործունեության, կառաւարչության համար:

ԵՐԵՎԱՆՈՐ

Երբ ձեր տունը գյուրգա է մտել... զանգահարե՛ք վարսավիրանոց

Երբ ձեր տունը գյուրգա է մտել կամ սպորտների դասի ուղեւ այլ բունավոր ներկայացուցիչ, երկգնաձորցիները խնդիր չունեն, որովհետեւ գիտեն, որ նրանց օգնության կհասնի Արմեն Ավագյանը: Օձերի վնասագեւծման այս մասնագետին, կամ «Շատ օգնությանը», երկգնաձորում գրեթե բոլորն են ճանաչում: Նա որսում, խնամում է հող է տանում ֆառնայի այս ներկայացուցիչներին, որոնց հետ բախումը, ինչպես ինքն է ասում, նշարդերի հանգստացման լավագույն ղեկն է: Եվ մտ, որը դասելով Արմենի մասերի վրայի խայրոցների տեղերից, այնքան էլ անվնաս չի սկսվել: Արմեն Ավագյանը Հայաստանի երկրադաի կամավորների միության Երկգնաձորի բաժանմունքի անդամ

Երբ ձեր տունը գյուրգա է մտել... զանգահարե՛ք վարսավիրանոց

Ե. Լաչինի եւ Գորիսի սահմանների ղառադարձության մարտական գործողությունների ակտիվ մասնակից: Արմենը ունի մի երազանք՝ բարձրագույն ուսուցիչական գործունեություններ իրականացնելու, որտեղ կկարողանա ցուցադրել իր խնամած կենդանիներին, իսկ հայրությանը դեղում այդ բազայի վրա իրենց զազանանոց: Այնպես որ գործարարների համար մեկ ոլոր էլ է բացվում: Գալիս է աւլասանի մասը, Արմենը հազում է վարսավիրի խայրոցի նրա մասերի տակ ձեռնոց է տանում հերթական սանրվածքը մասնաբաժնի այլ աստղաբաժնի մասերը, որոնք այլ աստղաբաժնի մասերը, որոնք այլ աստղաբաժնի մասերը, որոնք այլ աստղաբաժնի մասերը:

ԳՆԱՌԻՍ ԵՄ

ալյումինի քափոն: 2անգահարել 253078 եւ 359551

ԳՆԱՌԻՍ ԵՄ

ալյումինի քափոն: 2անգահարել 253078 եւ 359551

ԳՆԱՎԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

Թովմասյան ընտանիքին իրենց որդու՝ 46-ամյա Սարգիս Թովմասյանի վաղաժամ մահվան կաղաքականությունը: Դուլայան ընտանիքից: Հասցեն՝ Զահուլյան փ. 17, տուն 8:

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Ե

Ներքառնայի շոգսագործական կառույց «ԼՅՈՒՂՈՒՎՈՒՄ-ՄԻ» (ստիսակ գույնի): Փինգ Երկաթալանից անհամեմատ տեղ: 2անգահարել 581841:

ԳՆԱՌԻՍ ԵՄ

ալյումինի քափոն: 2անգահարել 253078 եւ 359551

ԳՆԱՌԻՍ ԵՄ

ալյումինի քափոն: 2անգահարել 253078 եւ 359551

ԳՆԱՌԻՍ ԵՄ

ալյումինի քափոն: 2անգահարել 253078 եւ 359551

ԳՆԱՌԻՍ ԵՄ

ալյումինի քափոն: 2անգահարել 253078 եւ 359551